

Dosarul nr. 2r-353/22
2-21094180-01-2r-30062022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: O. Parfeni)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: L.Pruteanu, Iu. Cotruță, I.Țurcan)

DECIZIE

20 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de Ceban Nichita și Societatea cu Răspundere Limitată „Ok Taxi”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Volta” împotriva lui Ceban Nichita și a Societății cu Răspundere Limitată „Ok Taxi” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost restituite cererile de apel depuse de Ceban Nichita și Societatea cu Răspundere Limitată „Ok Taxi” împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2021, SRL „Volta” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, solicitând încasarea sumei de 8977,76 lei cu titlu de datorie, a sumei de 12086,07 lei cu titlu de penalitate, a sumei de 633 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și a sumei de 260 lei cu titlu de cheltuieli suportate la eliberarea extraselor.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de SRL „Volta” și s-a încasat în mod solidar de la Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi” în beneficiul SRL „Volta” suma de 8977,76 lei, cu titlu de datorie, suma de 12086,07 lei, cu titlu de penalitate, suma de 633 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 260 lei, cu titlu de cheltuieli suportate la eliberarea extraselor.

La 24 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Ceban Nichita a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 24 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, SRL „Ok Taxi” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite cererile de apel depuse de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererile de apel nu au fost semnate atât olograf, cât și electronic. A fost remis părților apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 02 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ceban Nichita a declarat recurs împotriva încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea cererii de recurs, cu referire la repunerea în termenul de declarare a recursului, Ceban Nichita a indicat că a luat cunoștință de încheierea instanței de apel din 10 februarie 2022 la data de 27 mai 2022, ca urmare a informației primite de la cancelaria Curții de Apel Chișinău, nu a recepționat încheierea contestată nici prin poșta electronică nici prin poșta terestră.

Recurentul consideră că este neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece nu au fost stabilite toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A menționat că, Curtea de Apel Chișinău nu a verificat documentul electronic prin metodele stabilite de organele competente și specializate în domeniu, dar, simplu a imprimat documentul electronic pe suport de hârtie și a constatat că nu este semnat, fapt care este greșit. Or, semnătura electronică nu reprezintă doar imprimeul cu stema Republicii Moldova, dar sunt date în formă electronică care sunt atașate și sunt utilizate ca metodă de autentificare.

Totodată, a susținut că prin încheierea din 10 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău, a constatat că cererea de apel nu conține circumstanțele de fapt și de drept, la fel nu este achitată taxa de stat.

Cu referire la taxa de stat, recurentul a declarat că, la depunerea cererii de apel a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, demers asupra căruia instanța de apel urmează să se expună, iar cu referire la depunerea cererii de apel nemotivată, instanța de apel urma să aplice prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, fapt ce nu a fost realizat de către instanță.

La 02 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Ok Taxi” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 13 aprilie 2022, la adresa poștală a recurenților Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi” (f.d.60), dar date care ar confirma recepționarea acestora la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursurile declarate la 02 iunie 2022, sunt în termen.

La 30 iunie 2022, în adresa intimatului SRL „Volta” a fost expediată copia recursurilor declarate de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 83), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Instanța de recurs a constatat că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru prin care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Volta” împotriva lui Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată suportate, a fost pronunțată public la 25 noiembrie 2021.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”.

Prin încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite cererile de apel depuse de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererile de apel nu au fost semnate nici olograf, nici electronic. S-a remis părților apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

În motivarea soluției instanța de apel a invocat că, apelanții au depus cereri de apel nemotivate și fără prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, la fel specificând cererile de apel sunt depuse în format electronic și că acestea nu conțin semnătura electronică și nici olografă. Astfel, instanța de apel a restituit cererile de apel în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

Verificând legalitatea încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia că cererile de apel depuse electronic la 24 decembrie 2021 nu corespund cerințelor față de documentul electronic, iar în consecință neîntemeiat a dispus restituirea apelurilor declarate de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, prin ce a încălcat normele de drept procedural.

Instanța de recurs reiterează că, la 24 decembrie 2021, Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, prin intermediul poștei electronice, au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Însă, Curtea de Apel Chișinău a constatat în încheierea din 10 februarie 2022 că, cererile de apel depuse la 24 decembrie 2021 de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi”, nu sunt semnate atât olograf, cât și cu aplicarea semnăturii electronice avansată.

La capitolul dat instanța de recurs atestă că, la materialele cauzei lipsește certificatul emis de Serviciul electronic guvernamental de semnătură electronică (MSign), care ar confirma că cererile de apel depuse electronic la 24 decembrie 2021 de către Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi” au fost verificate prin intermediul MSign în vederea stabilirii existenței, valabilității și autenticității semnăturii electronice de pe acestea.

Colegiul învederează că, la primirea cererilor de apel electronice, responsabilii de gestionare a poștei electronice a Curții de Apel Chișinău aveau obligația să verifice în MSign dacă aceste documente conțin sau nu aplicată o semnătură electronică, iar în urma verificării să extragă certificatul eliberat de Serviciul electronic guvernamental de semnătură electronică și să-l anexeze la cererea de apel, ca ulterior să fie anexat la materialele dosarului și instanța de apel să-i dea apreciere la examinarea chestiunii cu privire la primirea pe rol a cererilor de apel și intentarea procedurii în apel.

Mai mult ca atât, din înscrisurile anexate la cererile de recurs rezultă că cererile de apel depuse de Ceban Nichita și SRL „Ok Taxi” au fost semnate electronic la data de 24 decembrie 2022 ora 14:54:36 și respectiv, ora 14:43:47 și conform extrasului din poșta electronică, în aceeași zi au fost expediate în adresa Curții de Apel Chișinău (f.d. 65 verso, 75, verso).

Instanța de recurs consideră că, în lipsa certificatului eliberat de Serviciul electronic guvernamental de semnătură electronică, instanța de apel nu putea constata dacă cererile de apel depuse electronic la 24 decembrie 2021 de către SRL „Ok Taxi” și Ceban Nichita, corespund sau nu regimului juridic al documentului electronic.

În asemenea circumstanțe, este incert cum instanța de apel a ajuns la concluzia că cererile de apel depuse electronic la 24 decembrie 2021 nu conțin semnătura electronică.

Totodată, instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că cererile de apel nu au fost motivate și nu a fost anexată dovada de plata a taxei de stat.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă că, în conformitate cu art. 365 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o

încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Chișinău cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, instanța de apel, urma prin prisma art. 368 Cod de procedură civilă, să solicite depunerea cererilor de apel motivate la etapa primirii în procedură a cererilor de apel, prin acordarea unui termen judiciar pentru înlăturarea neajunsurilor cererilor de apel, fără a afecta drepturile apelanților de acces la o instanță.

Mai mult ca atât, la depunerea cererilor de apel nemotivate apelanții au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, demers asupra căruia instanța de apel nu s-a expus.

Neexaminarea cererilor apelanților SRL „Ok Taxi ” și Ceban Nichita, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nerespectarea art. 203 alin. (1), art. 380 alin. (3) Codul de procedură civilă constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă instanțele judecătorești să-și motiveze soluțiile astfel încât să nu lase părțile într-o stare de incertitudine și să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

Or, potrivit prevederilor art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel pripit a restituit cererile de apel depuse de către SRL „Ok Taxi ” și Ceban Nichita împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a apelurilor declarate de SRL „Ok Taxi ” și Ceban Nichita, împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Ceban Nichita și Societatea cu Răspundere Limitată „Ok Taxi”.

Se casează integral încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Societatea cu Răspundere Limitată „Volta” împotriva lui Ceban Nichita și a Societății cu Răspundere Limitată „Ok Taxi” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererilor de apel.

Decizia nu se supune niciunei că de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic